

ಬಿಸಿಲು
ಬೆಳದಿಂಗಳು
ಡಾ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿ
swamiji@taralabalu.org

ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಬಯಸುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಮಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ಬಂದರೂ ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆಗಾಗಿ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವಮಾನವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು 'ಇದು ನನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ' ಎಂದು ಜಿದ್ದು ಮಾಡಿ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಹರಿಹಾಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ 'ಛೇ, ಥೂ' ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಯುವುದೇ ಲೇಸು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಲೇಸೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಐದು ದಿನ ಬದುಕಿದರೇನು?... ಲೇಸೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ದಿನ ಬದುಕಿದರೆ ಸಾಲದೇ?' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು. "ಕರುಣ ಬಂದರೆ ಕಾಯೋ, ಮರಣ ಬಂದರೆ ಒಯ್ಯೋ, ಕರುಣೆ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಸವಣ್ಣ | ಬೇಡುವೆ, ಕೊನೆತನಕ ಕಾಯೋ ಅಭಿಮಾನ!" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಜನಪದರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣಕ್ಕೊಡ್ಡಿ ಕಾಯುಕ್ಕೊಳಲು ಬಯಸುವ ಈ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಗಳು ಏನು? ವ್ಯಕ್ತಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ? ಅವನಿಗೆ ಈ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ? ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತವೆ?

ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾನಸಮಾನ್ಯ ಎರಡು ರೀತಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ: ಒಂದು ಅವನು ಕುಳಿತ ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ. ಮತ್ತೊಂದು ಅವನ ನಡೆನುಡಿಗಳಿಂದ. ಅಧಿಕಾರದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರುವ ಮಾನಸಮಾನ್ಯಗಳು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಅವು ಕುರ್ಚಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಬರುತ್ತವೆ, ಕುರ್ಚಿಯ ಜೊತೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಜನರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಸಮಾನ್ಯಿಸುವುದು ಅವರ ಮೇಲಿನ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಾಗಲೀ, ಗೌರವದಿಂದಾಗಲೀ ಅಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ತಮಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು. ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. "ಮುಳುಗುವ ಹಡಗಿನಿಂದ ಇಲಿಗಳು ಓಡಿಹೋಗುತ್ತವೆ" ಎಂಬರ್ಥದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗಾದೆಯಂತೆ (Rats leave a sinking ship) ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಸುತ್ತ ಗಿರಕಿ ಹೊಡೆದು ಇಲಿಗಳಂತೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿಸಾಧನೆಯ ಬಿಲಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ದೂರಸರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದುವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಹೊಳೆ ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಅಂಬಿಗನ ಹಂಗೆನು ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಏನು ಮೆರೆದ' ಎಂದು ತೆಗಳಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ 'ಗೆದ್ದತ್ತಿನ ಬಾಲವನ್ನು ಹಿಡಿ'ಯಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವ ಸ್ಥಾನಮಾನವಾಗಲೀ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನಡವಳಿಕೆ, ಸಚ್ಚಾರಿತ್ಯಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಜನಮನ್ನಣೆ, ಗೌರವಾದರಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಶಾಶ್ವತ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೂವೂ ಜನ ಮೆಚ್ಚಲೆಂದು ಅರಳುವುದಿಲ್ಲ, ಪರಿಮಳವನ್ನು ಸೂಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಳುವುದು, ಪರಿಮಳ ಬೀರುವುದು ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಗುಣ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೃದಯಶುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ, ಅವರದು ಸಹಜವಾಗಿ ಧವಳ ಶುಭ್ರ ನಡವಳಿಕೆ. ಶುದ್ಧ ಚಾರಿತ್ಯದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಈ ಗೌರವಾದರ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು. ಇಂಥವರು ಲೋಕದ ಸ್ತುತಿಗೆ ಉಬ್ಬುವುದಿಲ್ಲ; ನಿಂದೆಗೆ ಅಂಜುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರದು ಸಮಚಿತ್ತ, ಸಮಾಧಾನದ ಚಿತ್ತ. ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ತಾಣೆಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಅವಮಾನಕರ ಸಂಗತಿ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದಲೇ ಮರ್ಯಾದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೈಲಿಗೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾನಾಪಮಾನ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಣ್ಣಾ ಹಚಾರೆಯವರೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಲೆಗಡುಕರು, ಕಳರು, ಅತ್ಯಾಚಾರಿಗಳು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಜೈಲು ಕಂಬಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಥವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಅಣ್ಣಾ ಹಚಾರೆಯಂಥವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯಲ್ಲವೆ! ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಜೈಲು ಬಿಟ್ಟು ಬರಲು ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಜನಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಜಾಮೀನು ಅರ್ಜಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದವರು ಜನರ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥವರೂ ಸಹ ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ಮತ್ತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಬಹುದು. ಆಗ ಅವರಿಗೂ ಮಣೆ ಹಾಕುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ.

ರೈತರು ಸಾಲದ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಶರಣಾಗುವುದು ಆಗಾಗ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅವರೇಕೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಅಂಜಿ, ಸಾಲ ತೀರಿಸಲಾಗದ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದಾಗ ಬದುಕಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಆವರಿಸಿ ದುರ್ಬಲ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ಮನೆಯ ಕದ ತಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಲೂಟಿ ಹೊಡೆದವರು, ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಮೂರು ಕಾಸಿಗೆ ಹಾದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಾಜಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ವಿಚಲಿತರಾಗದೆ ಇರುವವರ ಭಂಡ ಧೈರ್ಯ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಲೋಕದ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ

ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಹೊರಗೆ ಸಭ್ಯನಾಗಿ ಒಳಗೆ ಅತ್ತಿಯ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಹುಳುಕಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಬಂತು? ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಬದುಕುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ; ನಮ್ಮೊಳಗಣ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ 'ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿ' ಎಂದು ತಲೆದೂಗುವಂತೆ ಬದುಕಬೇಕು.

ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಘನತೆ-ಗೌರವಗಳು ಬರುವುದು ಕುಳಿತ ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಸಭ್ಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಂದ. ಅಹಂಕಾರ ನಿರಸನದಿಂದ. ನಾಯಕನಾದವನು ಅಧಿಕಾರದ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಮೆರೆಯದೆ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಕಿಂಕರನಾಗಿರಬೇಕು. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಈ ಮುಂದಿನ ವಚನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯನೊಲೈ, ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನೊಲೈ,
ರುದ್ರಪದವಿಯನೊಲೈ,
ಮತ್ತಾವ ಪದವಿಯನೊಲೈನಯ್ಯಾ,
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ, ನಿಮ್ಮ ಸದ್ಭಕ್ತರ
ಪಾದವನರಿದಿಪ್ಪ ಮಹಾಪದವಿಯನೆ ಕರುಣಿಸೆಯ್ಯಾ

ಮೇಲಾಗಲೊಲೈನು ಕೀಳಾಗಲಲ್ಲದೆ,
ಕೀಳಿಗಲ್ಲದೆ ಹಯನು ಕರವುದೆ?
ಮೇಲಾಗಿ ನರಕದೊಳೋಲಾಡಲಾರೆನು;
ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಕೀಳಾಗಿರಿಸು,
ಮಹಾದಾನಿ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ.

ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯಾಗಲೀ, ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯಾಗಲೀ, ರುದ್ರಪದವಿಯಾಗಲೀ ಭಕ್ತರ ಪಾದಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಣರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮೆರೆಯಲು ಬಯಸದೆ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಕಿಂಕರನಾಗಿ ಇರಲು ಬಯಸಿದ ಅವರ ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಸುವಿನ (ಹಯನು) ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹಾಲು ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಹಾಲು ಬೇಕೆನ್ನುವವನು ಅದರ ಕಾಲಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕರೆಯಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಕೀಳಾಗುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಜ ಸೇವಕನ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ಅಡಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನನಾಯಕರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು?

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಗಾಗಿ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಹೋದಯರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವಾಗ, ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪಯಣಿಸುವಾಗ ತಂತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳನ್ನು, ಸೂಟ್‌ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಹೊತ್ತು ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ದೊಡ್ಡ ದಂಡೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು false prestige ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಒಮ್ಮೆ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅಬ್ರಹಂ ಲಿಂಕನ್ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಷೂಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ "You Mr President! polishing your shoes!" ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಮಾತುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮನಗಂಡ ಲಿಂಕನ್ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮುಜುಗರಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ನೀಡಿದ ಉತ್ತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿಸಿತು: "Yes, I do. Whose shoes do you polish then!"

25.8.2011

ಶ್ರೀ ಕರಳಬಾಳು ಜಗದುರು

ಡಾ|| ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು
ಸಿರಿಗೆರೆ

